

HØRINGSNOTAT

Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Desebjerg og Bollinge Bakke

Forslag til Natura 2000-plan for N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Desebjerg og Bollinge Bakke har været i offentlig høring fra den 21. februar 2022 til den 25. maj 2022.

Indkomne høringssvar kan ses i dokumentet "Indkomne høringssvar til høring af Natura 2000-planerne 2022-27" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Den offentlige høring er annonceret på Miljøstyrelsens hjemmeside og via Miljøstyrelsens nyhedsbrev. Relevante myndigheder er desuden direkte orienteret, jf. miljømålsloven § 43. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer. Relevante organisationer og foreninger er ligeledes blevet direkte orienteret. Alle forslag til Natura 2000-planer har kunnet tilgås via Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsen har i alt modtaget ca. 440 høringssvar både specifikke høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringssvar "Miljøstyrelsens generelle høringssvar vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. De områdespecifikke høringssvar er gennemgået og behandlet i lokale høringssvar for hvert enkelt Natura 2000-område.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt **4** høringssvar.

Høringssvar vedrørende den Strategiske Miljøvurdering behandles separat i den sammenfattende redegørelse, som ligger tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Svarene har berørt følgende emner:

1. Datagrundlag
2. Indsatsprogram
3. Lovgrundlag
4. Modstridende interesser
5. Målsætninger
6. Marin
7. Andet

Dette høringsnotat er inddelt emnevist. I det følgende afsnit sammenfattes de væsentligste synspunkter fra høringsssvarene under de ovenfor nævnte emner, hvorefter Miljøstyrelsens bemærkninger er angivet i kursiv. Sidst i høringsnotatet gennemgås eventuelle justeringer i relevante Natura 2000-plan på baggrund af de indkomne hørings svar.

Det bemærkes, at høringsssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Høringsssvarene kan i deres helhed læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Bemærkninger til planforslaget

1. Datagrundlag

Resumé af hørings svar

Danmarks Naturfredningsforening, Kalundborg og Eskebjerg Enghaves Venner er ikke enige med Miljøstyrelsen i, at plejen af habitatnaturtypen enebærklit (2250) ved Eskebjerg Vesterlyng er tilfredsstillende. Af basisanalysen ses der netop en udbredt tilgroning med vedplanter på den naturtype. Eskebjerg Enghaves Venner bemærker desuden, at naturtypens udbredelse og tilstand er gået stærkt tilbage ved Eskebjerg Vesterlyng siden den første kortlægning i 2004-2006. Dette ses af MiljøGIS.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Habitatnaturtypen enebærklit (2250) er kortlagt på ca. 85 ha i Natura 2000-området. Naturtypen findes primært på to lokaliteter – nemlig ved Eskebjerg Vesterlyng og Sanddobberne. Habitatnaturtypen findes langs kyster på flyvesand hvor kalkindholdet i jorden er ret højt og ved tilstedeværelse af almindelig ene. Klitter opdeles i fem forskellige habitatnaturtyper som ofte blander sig på et konkret areal. Ved Eskebjerg Vesterlyng findes enebærklit (2250) da også i mosaik med flere andre klitnaturtyper, herunder grå/grøn klit (2130), klithede (2140) og klitlavning (2190).

Forekomster af enebærklit kortlægges hvor kronedækningen af almindelig ene er mindst 25 %. Ved kortlægningen registreres foruden det floristiske indhold også en række strukturelle parametre, herunder dækningsgraden af vedplanter på en skala fra 1-5, hvor 1 er 0 % dækning og 5 er 50-100 % dækning.

Omfanget og betydningen af tilgroningstruslen er i Natura 2000-basisanalysen vurderet for de enkelte naturtyper ved at sammenholde de indsamlede oplysninger om tilgroning. I enebærklit vurderes tilgroning med vedplanter ikke at være en trussel, da tilstedeværelsen af vedplanter i form af almindelig ene netop er en forudsætning for naturtypen.

Af Natura 2000-basisanalysen fremgår det, at enebærklit (2250) overvejende er i god tilstand ved Eskebjerg Vesterlyng. Der er ikke sket en ændring af naturtypens tilstand fra 1. til 3. kortlægning. Derimod er der registreret både fremgang og tilbagegang i naturtypens udbredelse over tid, hvilket primært skyldes, at naturtypen er vurderet med forskellig mosaikforekomst med de andre klittyper ved de tre kortlægninger.

Data for enebærklit fremgår af [MiljøGIS](https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022) (<https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022>) under temaet Lysåbne naturtyper (2016-2019) – Naturtilstand. Data kan downloades til brug i eget GIS-system enten via tabelfunktionen under det pågældende tema, eller ved WMS/WFS download. Se vejledning til dette på MiljøGIS.

Resumé af høringssvar

Eskebjerg Enghaves Venner bemærker, at der generelt er sket en forringelse af naturtypernes tilstand fra 2004-06 til 2016-19 ved Eskebjerg Vesterlyng. Desuden er der gennem årene sket en ændring i hvilke naturtyper, der er registreret i denne del af Natura 2000-området. Dette ses af MiljøGIS.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det har fra miljømålslovens vedtagelse været kendt, at der ikke ville være målrettede datasæt tilstede for alle arter og naturtyper, hvorfor det fremgår af lovbemærkningerne, at Natura 2000-planerne løbende vil blive udbygget med nye overvågningsdata. Således blev kortlægningen af de lysåbne naturtyper i 2. planperiode (2010-2012) udvidet med kortlægning af strandvolde, klinte, strandenge og kystklitter.

Dette er en del af forklaringen af, hvorfor der ved Eskebjerg Vesterlyng er sket ændring i habitatnaturtyperegistreringerne over tid. En anden del af forklaringen er, at kortlægningen generelt over tid er blevet mere detaljeret. Miljøstyrelsen henviser desuden til Natura 2000-basisanalysen for gennemgang af naturtypernes udbredelse og tilstand i Natura 2000-området.

Resumé af høringssvar

Dansk Ornitologisk Forening Vestsjælland bemærker, at der er uoverensstemmelse mellem den beregnede tilstand af levesteder for ynglefuglen dværgterne og foreningens egen registrering af yngleforekomster i området. Tilstanden er beregnet til at være høj på seks af de syv kortlagte lokaliteter. Forstyrrelse fra menneskelig aktivitet betyder imidlertid, at der er flere mislykkedes yngleforsøg på lokaliteterne Lille Vrøj og Krageø. Dværgternen er også stoppet med at yngle på øen i Saltbækvig syd ud for Kaldredkæret.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Natura 2000-planerne bygger på basisanalyserne, der redegør for datagrundlaget. Data er indsamlet i perioden 2013-2019 som en del af det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Der er tale om kvalitetssikrede data, der er indsamlet på nationalt niveau ud fra tekniske anvisninger udarbejdet i et samarbejde mellem Aarhus Universitet og Miljøstyrelsen. Formålet er at sikre et ensartet datagrundlag. Miljøstyrelsen finder ikke grundlag for at planlægge ud fra enkelte års registreringer fra de forskellige Natura 2000-områder, men anvender i Natura 2000-planerne kvalitetssikrede data, som indgår i den officielle danske afrapportering til EU. Der findes andre data om naturen i Natura 2000-områderne. Disse er dog ikke tilstrækkeligt ensartede og kvalitetssikrede til, at Miljøstyrelsen har inddraget dem i basisanalyserne. Mange af disse data vil med fordel kunne indgå i senere faser af planlægningen, ikke mindst i forbindelse med gennemførelse af konkrete projekter.

Kystfuglene er generelt ustadige i deres valg af ynglested, og flere af de kortlagte levesteder vil derfor være potentielle i den forstand, at de ikke anvendes hvert år. Ved tilstandsvurdering af levesteder for ynglefugle indgår der flere forskellige parametre. Vægtningen af disse parametre varierer fra art til art og fremgår af bilag 6 i BEK nr. 653 af 19/05/2020, Bekendtgørelse om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder.

2. Indsatsprogram

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Kalundborg bemærker til Natura 2000-planens indsatsprogram, at der på området Eskebjerg-Vesterlyng i Kalundborg kommune bør sættes ind med omfattende rydninger samt iværksættes en plejeplan, som er tilstrækkelig til at målsætningerne opnås og fastholdes. Ligeledes bemærker Dansk Ornitologisk Forening Vestsjælland, at for at opfylde Natura 2000-planens målsætning, så er det nødvendigt at bekæmpe rynket rose.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen henviser til, at Natura 2000-planen for området indeholder en områdespecifik retningslinje om, at der skal iværksættes bekæmpelse af invasive arter på 67 ha med fokus på arealer med en kortlagt forekomst af invasive arter på over 10 % dækning.

Miljøstyrelsen kan desuden oplyse, at Miljømålsloven fastlægger en opgavefordeling mellem stat og kommuner, der giver staten det overordnede ansvar for gennemførelse af direktivforpligtelserne og overlader den konkrete gennemførelse heraf til de respektive myndigheder. Natura 2000-planerne fastlægger udelukkende rammerne for den opfølgende handleplanlægning, men de fastsætter ikke specifikke krav til forvaltning af konkrete arealer. Konkrete projektforslag skal således rettes mod relevante handleplanmyndighed.

Resumé af hørings svar

Danmarks Naturfredningsforening, Odsherred og Dansk Ornitologisk Forening, Vestsjælland bemærker at bestandene af flere af områdets trækfugle er faldende, formentlig pga. fødemangel. Derudover forstyrres fuglene af kitesurfere, bådsejlad, strandgæster og jagt. For at opnå målsætning om at området kan huse en national/international bestand af trækfugle foreslår begge foreninger, at der indføres jagtforbud og området generelt bør sikres mod forstyrrelse. Danmarks Naturfredningsforening, Odsherred foreslår desuden af hensyn til ynglefugle, at al færdsel ved Sanddøberne forbydes på revlerne og i vandet omkring dem mindst i perioden 1. april til 15. juli.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen har noteret sig synspunktet og kan oplyse, at Miljøstyrelsen løbende reviderer bestemmelserne for vildtreservater med henblik på at forbedre beskyttelsen af bl.a. trækfugle, marine havpattedyr samt marine naturtyper i forhold til forstyrrelser. Miljøstyrelsen har bestilt DCE til at lave en gennemgang af alle Natura 2000-områderne med henblik på en vurdering af evt. forstyrrelsestrusler.

Miljøstyrelsen kan desuden oplyse, at evt. ændringer af reservatbestemmelserne herunder gældende bestemmelser omkring færdselsrestriktioner ikke reguleres via Natura 2000-planlægningen, men via bestemmelserne i Bekendtgørelse af lov om jagt og vildtforvaltning.

3. Lovgrundlag

Resumé af hørings svar

Eskebjerg Enghaves Venner påpeger, at der gennem Eskebjerg Vesterlyng er flere vandløb, bl.a. Langholm Rende. Vandløbet er ikke omfattet af indsatserne i vandområdeplanen. Vandløbet er blevet opmålt og opfylder ikke regulativets bestemmelser i løbet over Eskebjerg Vesterlyng. Der er alligevel ikke sket den fornødne oprensning, og det foreslås at vandløbets vedligeholdelse kan tænkes ind i Natura 2000-planen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen kan oplyse, at vandstand og grødeskæring i de to vandløb Langholmrenden og Karsemoserenden, der løber gennem det pågældende område, er fastsat i vandløbenes regulativer. Her er Kalundborg Kommune den ansvarlige myndighed. Dette er således ikke en del af høringen af Natura 2000-planen. Krav til miljøtilstanden i vandløbet er fastsat i vandområdeplanen.

4. Modstridende interesser

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Kalundborg spørger, hvorfor enebærklit (2250) prioriteres over skovklit (2180).

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det er et ønske at opretholde enebærklit i Natura 2000-området af to årsager. For det første fordi naturtypen er en prioriteret habitatnaturtype (jf. habitatdirektivet), og for det andet fordi forekomsterne i Sejerøbugt-området er blandt landets største. Dette indebærer foruden vedvarende græsning af forekomstarealerne, at der med jævne mellemrum ryddes ene og anden vedplanteopvækst.

5. Målsætninger

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Kalundborg bemærker, at alle ved selvsyn kan konstatere, at både de kortsigtede og langsigtede mål for Eskebjerg Vesterlyng langt fra er opnået.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Generelt gælder det, at målsætningerne rækker ud over den enkelte planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold. Planperiode for planperiode prioriteres en særlig indsats, hvor behovet vurderes at være størst.

Det overordnede mål for hvert enkelt Natura 2000-område er, at naturtyper og arter skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus, samt sikre den nationale bestand af fugle. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Eskebjerg Vesterlyng udgør en delmængde af et større Natura 2000-område.

6. Marin

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Odsherred foreslår, at fiskeri med bundsløbende redskaber skal forbydes i Sejerø Bugt.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri gennemfører i dialog med relevante parter den nødvendige fiskeriregulering med det formål at leve op til habitatdirektivets bestemmelser og målsætninger. Området er beliggende delvist udenfor 3 sømilegrænsen, hvor det foruden danske fiskefartøjer er tilladt udenlandske fiskefartøjer at udøve fiskeri. Da der er udenlandske fiskeriinteresser involveret, skal eventuelle tiltag omkring fiskeriregulering gennem EU-kommissionen før de kan træde i kraft.

7. Andet

Resumé af høringssvar

Danmarks Naturfredningsforening Kalundborg bemærker at udkast til plejeplan for Eskebjerg Vesterlyng er utilstrækkelig til at opfylde fredningens vilkår samt til at forbedre vilkårene for udpegningsgrundlaget for området. Ligeledes bemærker Eskebjerg Enghaves Venner, at plejeplanen for Eskebjerg Vesterlyng udarbejdet i 1983 stort set ikke er fulgt og en ny plejeplan, der er i høring er meget ukonkret.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Den gennemførte høring vedrørte alene forslag til Natura 2000-planer. Høringssvaret vil ikke blive behandlet nærmere.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakke

På baggrund af de indkomne høringssvar til Natura 2000-planen har Miljøstyrelsen ikke fundet anledning til at foretage ændringer i Natura 2000-planen.

Bilag 1: Indkomne hørings svar til Natura 2000- planforslaget N154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesebjerg og Bollinge Bakke

Sagsnummer	Høringspart
2022 - 38683	Danmarks Naturfredningsforening, Kalundborg
2022 - 39278	Danmarks Naturfredningsforening, Odsherred
2022 - 39645	Dansk Ornitologisk Forening Vestsjælland
2022 - 39749	Foreningen Eskebjerg Enghaves Venner